

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Atsakovai \(baudžiamosios Bylos\)](#) > 3. Mano teisės vykstant teismo procesui

3. Mano teisės vykstant teismo procesui

Kur vyks teismo procesas?

Visos baudžiamosios bylos nagrinėjamos [apylinkės teismuose](#). Paprastai sprendimus priima vienas teisėjas. Baudžiamąsias bylas dėl pirmo laipsnio nusikaltimų nagrinėja teismas, kurį sudaro teismo pirmininkas ir du teismo tarėjai.

Ar teismo procesas yra viešas?

Teismo procesas yra viešas.

Teismas gali nuspręsti visą bylą ar atskiras jos dalis nagrinėti neviešai, jei reikia apsaugoti:

- valstybės ar komercinės paslaptis;
- moralę, šeimos ar privatų gyvenimą;
- nepilnamečio interesus;
- teisingumo vykdymo interesus, įskaitant atvejus, kai viešas nagrinėjimas teisme gali sukelti pavojų teismo, proceso dalyvių ar liudytojų saugumui.

Ar per teismo procesą gali būti pakeisti kaltinimai?

Prokuratūra turi teisę iki teismo posėdžio pabaigos pakeisti jums pareikštus kaltinimus arba pareikšti naujus kaltinimus. Šiuo atveju prokuratūra privalo parengti naują kaltinamąjį aktą. Tai netaikoma, jei kaltinimai jums sušvelninami. Pakeitus kaltinimus, jūs ir jūsų advokatas turite teisę prašyti atidėti nagrinėjimą teisme, kad galėtumėte pasirengti gynybai.

Kas atsitiks, jei pripažinsiu kaltę dėl kai kurių ar visų man pareikštų kaltinimų bylą nagrinėjant teisme?

Jūsų prisipažinimas laikomas vienu iš nusikaltimo įrodymų. Jei pripažįstate savo kaltę, prokuratūra vis dėlto privalo pagrįsti jūsų kaltę kitais įrodymais.

Ar privalau dalyvauti bylą nagrinėjant teisme? Ar nagrinėjimas teisme gali vykti man nedalyvaujant?

Kaltinamasis privalo dalyvauti bylos nagrinėjime teisme. Išimtiniais atvejais nagrinėjimas teisme gali vykti jums nedalyvaujant šiais atvejais:

- pažeidžiate nagrinėjimo teisme tvarką ir nepaklūstate teisėjo nurodymams, todėl esate pašalinamas iš teismo posėdžių salės;
- esate už Estijos Respublikos ribų, neatvykstate į teismą ir yra galimybė nagrinėti bylą jums nedalyvaujant;
- po apklausos teisme dėl savo būklės negalite toliau dalyvauti teismo procese ir yra galimybė nagrinėti bylą jums nedalyvaujant.

Ar galiu dalyvauti naudodamasis nuotolines vaizdo priemonės, jei gyvenu užsienyje?

Teismas turi teisę leisti dalyvauti teismo procese naudojant nuotolines vaizdo priemones, jei jums sudėtinga atvykti į teismą. Tai įmanoma tik gavus jūsų sutikimą.

Ar bus užtikrintas vertimas, jei nesuprantu, kas vyksta?

Jei nesuprantate nagrinėjimo teisme kalbos, bylos nagrinėjimui teismas privalo suteikti jums vertėją. Suteikiamos tik vertimo žodžiu, o ne raštu paslaugos.

Ar privalau turėti advokatą? Ar man bus skirtas advokatas?

[1 duomenų suvestinė](#)

Ar galiu pasisakyti bylą nagrinėjant teisme? Ar privalau pasisakyti bylą nagrinėjant teisme?

Turite teisę pasisakyti bylą nagrinėjant teisme ir pareikšti nuomonę apie visas savo bylos aplinkybes. Tačiau pasisakyti neprivalote, turite teisę tylėti.

Kas atsitinka, jei bylą nagrinėjant teisme nesakau tiesos?

Kaltinamasis neprivalo teisme sakyti tiesos. Jei nesakote tiesos, poveikio priemonės jums netaikomos. Jei bylą nagrinėjant teisme įrodoma, kad teisme melavote, visi jūsų parodymai (įskaitant teisingus parodymus) gali būti laikomi nepatikimais. Tokiu atveju jūsų parodymai nelaikomi įrodymu.

Ar galiu ginčyti man nepalankius įrodymus?

Turite teisę pateikti prieštaravimus dėl teisme pateiktų jums nepalankių įrodymų. Teisme draudžiama naudoti įrodymus, gautus padarius esminį įstatymo pažeidimą. Turite teisę ginčyti įrodymų patikimumą ir jų teisinį priimtinumą.

Jūs ir jūsų advokatas turite teisę ginčyti įrodymus žodžiu ir raštu bet kuriuo bylos nagrinėjimo teisme metu iki bylos nagrinėjimo teisme pabaigos.

Kokius įrodymus galiu pateikti savo vardu?

Turite teisę teisme pateikti visus bylai reikšmingus ir teisėtai surinktus įrodymus.

Kokios sąlygos taikomos mano įrodymams?

Paprastai dėl naujų įrodymų būtina pateikti prašymą susipažinus su baudžiamąja byla arba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas iki parengtinio teismo posėdžio. Kita vertus, naujų įrodymų leidžiama pateikti bylą nagrinėjant teisme, jei dėl objektyvių priežasčių nebuvo galimybės jų pateikti anksčiau.

Ar galiu naudotis privataus detektyvo paslaugomis įrodymams rinkti?

Turite teisę naudotis privataus detektyvo paslaugomis įrodymams rinkti. Privataus detektyvo surinkti įrodymai teisme priimtini, jei jie gauti nepažeidžiant įstatymų.

Ar galiu prašyti liudytojų liudyti mano naudai?

Turite teisę prašyti į teismą šaukti asmenis, turinčius svarbios informacijos, reikalingos jūsų bylai išspręsti.

Ar aš arba mano advokatas galime pateikti klausimų kitiems bylos liudytojams? Ar aš arba mano advokatas galime ginčyti jų teiginius?

Jūs ir jūsų advokatas turite teisę teikti klausimus visiems liudytojams. Turite teisę pareikšti savo nuomonę apie liudytojo parodymų sąsajas ir teisingumą. Turite teisę pateikti įrodymų, pagrindžiančių liudytojų parodymų klaidingumą ar keliančių abejonių dėl jų patikimumo.

Ar bus atsižvelgta į informaciją apie anksčiau padarytus teisės pažeidimus?

Teisme atsižvelgiama tik į tą informaciją apie ankstesnius teisės pažeidimus, kuri yra įtraukta į [bausmių registrą](#), jei teistumas nėra išnykęs (teistumas išnyksta praėjus 1–15 metų nuo bausmės atlikimo, priklausomai nuo teisės pažeidimo sunkumo).

Taip pat galima atsižvelgti į iš kitų valstybių gautą informaciją apie anksčiau padarytus teisės pažeidimus. Teisės pažeidimai, į kuriuos gali būti atsižvelgta teisme, turi būti nurodyti kaltinamajame akte. Už tam tikrus teisės pažeidimus, jei panašus teisės pažeidimas jau padarytas anksčiau, gali būti skiriama griežtesnė bausmė.

Kuo gali baigtis bylos nagrinėjimas teisme?

Nagrinėjimui teisme pasibaigus, teismas priima išteisinamąjį arba apkaltinamąjį nuosprendį. Būsime išteisintas, jei bylą nagrinėjant teisme neįrodomas nusikaltimas arba tai, kad jį padarėte jūs. Taip pat galite būti išteisintas prokuratūrai panaikinus kaltinimus. Tačiau būsime nuteistas teisme įrodžius, kad padarėte nusikaltimą.

Jus pripažinus kaltu, teismas skiria bausmę pagal įstatymą. Bausmių rūšys:

- bauda nuo 30 iki 500 jūsų vidutinių dienos pajamų dydžio;
- laisvės atėmimas nuo 30 dienų iki 20 metų arba laisvės atėmimas iki gyvos galvos.

Jūsų sutikimu teismas gali pakeisti laisvės atėmimo bausmę viešaisiais darbais.

Tam tikromis aplinkybėmis teismas gali atidėti bausmės vykdymą. Šiuo atveju jums nereikės atlikti pirminės bausmės arba reikės atlikti tik jos dalį, išskyrus atvejus, kai probacijos laikotarpiu padarote naują nusikaltimą. Probacija trunka nuo 3 iki 5 metų.

Be pagrindinės bausmės, teismas gali skirti papildomą bausmę, pvz., uždrausti užsiimti tam tikra veikla arba išsiųsti jus iš Estijos. Be to, gali būti konfiskuotas su nusikaltimu susijęs turtas.

Koks yra nukentėjusiojo vaidmuo bylą nagrinėjant teisme?

Nukentėjusysis turi teisę dalyvauti bylą nagrinėjant teisme, duoti parodymus ir teikti įrodymus, taip pat reikalauti atlyginti nusikaltimu padarytą žalą ir pareikšti nuomonę dėl prokuratūros jums siūlomos bausmės.

Susijusios nuorodos

[Baudžiamojo proceso kodeksas](#)

[Baudžiamojo proceso kodeksas anglų kalba \(nėra visų pakeitimų\)](#)

[Baudžiamasis kodeksas](#)

[Baudžiamasis kodeksas anglų kalba \(nėra visų pakeitimų\)](#)

■ Paskutinis naujinimas: 06/09/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.